

fasts and so forth. ▪ དེ་ལྟར་ལྷས་གདུང་བའི་སྒོ་ནས་... Thus, from the perspective of tormenting the body, ... {PU}

AUX.:

གདུང་བར་བྱེད། འ caus. (refl.) to make [oneself] undergo torment; to burn; to heat འ (tap): {Negi} tapyante; (Ndah): {KD} dahati འ དྲང་སྲོང་དེ་དག་གྲུང་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་གདུང་བ་ལྷས་གདུང་བར་བྱེད། These ṣis, moreover, cause [themselves] to undergo torment by severe austerities. ▪ དུར་ཁྲོད་གྱི་མེས་གདུངས་པར་བྱས་ན། ... When you burn this with a charnel fire, ... {PU} ▪ ཚུ་སྒྲིས་འདབ་མའི་མལ་ལྷན་འདིས། །བདག་གི་ལྷས་ནི་གདུང་བར་བྱེད། This bed of lotus petals burns this body of mine. {KD}

གདུང་(པར་)འཇུར། འ to be anxious འ ཇི་ལྟར་པར་བྱ། །ནད་ཐེབས་བྱ་ལ་གདུང་འཇུར་བ། ... Just as a mother is particularly anxious about a sick child, ... {A4C}

གདུང་བར་བྱས། འ pt. caus. to heat འ (tap): {PU} tāpayet འ དུར་ཁྲོད་གྱི་མེ་ལ་གསང་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་གདུང་བར་བྱས་ན་ལྷ་ནས་ཆར་འབབས་པར་འཇུར་རོ། While reciting the mantra over a cremation fire, when [the effigy] has been heated, the nāgas will release the rain. {PU}

COLLOC.:

མངོན་པར་གདུང་། མངོན་པར་གདུངས། མངོན་པར་གདུང་། འ to torment; to be tormented འ ཉན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་པས་མངོན་པར་གདུང་བ་རྣམས་ལ་འབྱུང་ངོ། These afflictions arise for those who are tormented by mistaken knowledge. {NSR-C}

ཡིད་གདུང་། ཡིད་གདུངས། ཡིད་གདུང་། འ to be mentally pained; to be despondent འ དགེ་བཤེས་གསང་ལུ་བ་དང་། རྒྱག་ཆོ་ལོ་ལྷ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་ཀ་བ་གསུམ་འཕྱོམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོ་མ་མཐོང་བས་ཡིད་གདུངས་ནས་... Geshe Sangpu-wa, Nak-tsho Lotsāwa, and Geshe Ka-wa,

having become despondent because of not seeing the bodily form of Drom Rinpoche, ...

ཡོངས་སུ་གདུང་། ཡོངས་སུ་གདུངས། ཡོངས་སུ་གདུང་། འ to mortify; to torture; to be in burning torment འ {Negi} paritāpanah; paridāha འ ལྷན་པོ་དག་གདུང་བས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་དག་པ་ཚོལ། Since these fools are tormented, [they] seek purity through various types of mortifications. ▪ སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མཐར་གྱིས་ཁྱི་བར་བྱེད་དོ། By bringing to an end the burning torment of the afflictions of sentient beings, [they] are pacified.

རབ་ཏུ་གདུང་། རབ་ཏུ་གདུངས། རབ་ཏུ་གདུང་། འ to feel intense distress འ སེམས་ལ་རབ་ཏུ་གདུང་བ་སྒྲིས་ནས་... A feeling of intense distress having arisen in his mind [from having heard this], ... {QP} ▪ དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་གདུང་ཞིང་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། Because of not seeing those tathāgatas, he felt intense distress and was unhappy. {PW8}

ཤིན་ཏུ་གདུང་། ¹ ཤིན་ཏུ་གདུངས། ཤིན་ཏུ་གདུང་། འ to inflict torment འ གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་བདག་ཉིང་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད། [The bodhisattva] inflicts torment on himself for the sake of others.

ཤིན་ཏུ་གདུང་། ² ཤིན་ཏུ་གདུངས། ཤིན་ཏུ་གདུང་། འ to be extremely disheartened འ དར་མར་རང་གིས་བྱས་པ་གང་། །དེ་ནི་ཆུ་པོར་མི་འདོད་ན། །རྗེ་ལྷ་བྱར་ན་གྲོལ་བ་རྣམས། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུང་མི་འཇུར། If in old age one does not desire what one did during youth, why would the liberated not be extremely disheartened at it? {A4C}

གདེང་། V གདེངས། གདེང་། གདེངས།

to brandish; to raise; to hold aloft

བདག II བདག་བདག

to own; to possess; to have sovereignty over